Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. b)

Limba şi literatura maghiară maternă

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

Model

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocaţională – Toate profilurile (cu excepţia profilului pedagogic)

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă fracţiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărţirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

a. A cím és szöveg kapcsolata 5 pont
Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont,* részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont,* kísérlet a válaszadásra *1 pont*.
Lehetséges válasz: a jelzős szószerkezetből álló cím úgy jelöli meg a vers témáját, illetve úgy utal a vers ars poetica jellegére, hogy harmadik személyű megszólalót helyez kilátásba. Így a szöveg az első személyű megszólalás ellenére általában a lírikus végső következtetéseként, utószavaként értelmezhető. A beszélő szerint a művészi megismerés és kifejezés tere csupán az „én”-en belüli világ, az egyén a teljességet sohasem ismerheti meg, ugyanis csak annyit észlel a világból, amennyit észrevesz.

b. Az „én” és a világ viszonya 5 pont
Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont,* részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont,* kísérlet a válaszadásra *1 pont*.
Lehetséges válasz: a beszélő állítása szerint az „én” és a világ viszonya problematikus. Mivel a megismerés alanya és tárgya azonos *(„én vagyok az alany és a tárgy”),* az énen kívüli világ megismerhetetlen, a megismerésre irányuló vágy hiábavaló. Ezt a tapasztalatot hangsúlyozza a zárt szonettforma is.

c. Az ellentét szerepe 5 pont
Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont,* részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont,* kísérlet a válaszadásra *1 pont*.
Lehetséges válasz: az ellentét alakzata szövegszervező elv, hangsúlyozza az „én” és a világ, a vágy és megvalósulás közötti feloldhatatlan feszültséget. A vers ellentétei: *első – utolsó, mindenség – magam, zárva lenni – törésre várni, alany – tárgy, ómega – alfa.*

d. A költői képek szerepe 5 pont
Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont,* részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont,* kísérlet a válaszadásra *1 pont*.
Lehetséges válasz: a logikai szerveződésű versben az *én*hez kapcsolódó hasonlat („*vak dióként dióban zárva lenni”*) és a metaforák („*bűvös körömből”, „csak nyílam szökhet rajta át: a vágy”,*

„börtön”, „alany és a tárgy”, „ómega s az alfa”) alárendelődnek az érvelésnek, és érzékeltetik az elvont filozófiai tartalmat, a belső vívódás feszültségét.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)
Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. A szöveg témája 4 pont
Lehetséges válasz: A szöveg az önkéntes munka előnyeiről, az önkéntes munkát végző személyekre gyakorolt pozitív hatásáról szól.

b. Az önkéntes munka előnyei 6 pont
Lehetséges válasz: *elősegíti a társadalmi beilleszkedést, hozzájárul a szegénység, a kirekesztődés csökkentéséhez és a teljes foglalkoztatottsághoz. Az önkéntesség segít környezetünk és közösségünk jobbá tételében. … Emellett egyre több piaci szervezet figyel fel arra, hogy szakembereinek önkéntes munkára való ösztönzése elősegíti az alkalmazottak kreativitásának, munkakedvének növekedését, felfogható az alkalmazottak sokoldalúvá tételének egyik állomásaként, javítja a cég közösségen belüli hírnevét, növeli a vállalaton belüli munkakedvet.*

c. Az önkéntes munkát végző személyek korosztályi hovatartozása 5 pont
Lehetséges válasz: *Sokan hiszik, hogy az önkéntesség a középkorú, unatkozó középosztályú háziasszonyok tevékenysége. Az önkéntesség a kutatások és a nemzetközi tapasztalatok szerint azonban sokkal szélesebb korosztályokat és társadalmi rétegeket érinthet.*

d. Szövegalkotás
Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek) **5 pont**
A témához való igazodás **5 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)
a. A választott regény műfaji jellemzői 5 pont
Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont,* részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont,* kísérlet a válaszadásra *1 pont*.
Lehetséges válasz: a *realista* regény sajátosságai: a múlttal szemben a jelen érdekli, tipikus környezetben tipikus alakok a szereplők, hiányzik a nagy formátumú hős, részletező környezetrajz; a *naturalista* regény sajátosságai: a tipikus helyett a különös megragadása, az élet rút oldalának az ábrázolása, az ösztönök és az erotika előtérbe kerülése, részletek kidolgozottsága; a *klasszikus modern* regény sajátosságai: bonyolult nézőpont, idő- és személyiségfelfogás, metaforikus szerkezet, realista, naturalista és szecessziós stílus stb.; a *későmodern regény sajátosságai:* felülírja az elbeszélés tradícióit: alapkérdése a megértés problematikussága és a nyelvi kommunikáció lehetőségeinek a korlátozottsága, műfaji jellemzői: szövegköziség, alinearitás, megszakítottság alakzatainak jelenléte stb.

b. A főhős jellemzése **5 pont**

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont,* részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont,* kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: külső, belső tulajdonságok, értékrend, törekvések, cselekedtetés, beszéltetés, a főhős környezetének leírása, más szereplőkhöz való viszonya stb.

c. A mellékszereplők jellemzése **5 pont**

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont,* részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont,* kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: külső, belső tulajdonságok, értékrend, törekvések, cselekedtetés, beszéltetés, szerepük a főhős sorsának alakulásában stb.

d. A főhős sorsának példázatossága **5 pont**

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont,* részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont,* kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: a hős eszmék/értékek képviselője, sorsa példázhatja hatalom és erkölcs, társadalom és egyén viszonyát, illetve azt, hogy milyen eszmék, célok, magatartásformák vállalása teszi értelmessé, értékessé, emberhez méltóvá az életet stb. A főhős lehet az Ember képviselője, aki magát érzi a világ középpontjának, de lehet a kitörési vágy megtestesítője is.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**